

Till

Högsta domstolen

ÖVERKLAGANDE

Klagande: ERIK Nils Anders Ireflod, 19991001-6873
c/o Henriette Zootjes
Frimärksvägen 29 Lgh 1001
122 47 Enskede
F.n. Häktad

Ombud och
offentlig försvarare: Advokaten Kristofer Stahre
Stahre Persson Advokatbyrå AB
Sankt Eriksgatan 60
112 34 Stockholm

Överklagad dom: Svea hovrätts dom den 1 juli 2022 i mål nr B 5528-22

Saken: Grovt narkotikabrott m.m.

På uppdrag av Erik Ireflod får jag härmed överklaga rubricerade dom och anför
följande.

Rättsfråga

Fråga om förutsättningarna för tillämpning av 29 kap. 5 a § st. 1 BrB när den tilltalade har lämnat uppgifter av väsentlig betydelse för utredningen av brott innan polisen inlett en förundersökning eller vidtagit någon utredningsåtgärd gällande brottsligheten. Särskilt om omfattningen av strafflindring i de fall då uppgifterna har lämnats i ett mycket tidigt skede och varit av helt avgörande betydelse för utredningen av brott. (Prioriterade prejudikatfrågor 2022, Åklagarmyndigheten)

Yrkande

Erik Ireflod yrkar att Högsta domstolen i första hand ska frikänna honom från ansvar för grovt narkotikabrott och grovt vapenbrott. I andra hand yrkar Erik Ireflod att Högsta domstolen ska lindra påföljden för brottsligheten.

Grunder

Försvaret gör gällande att åtalet inte är styrkt. Erik Ireflod vidgår att han hanterat i målet aktuella vapen och narkotika, men gör gällande att han agerat i nöd och att hanteringen av vapen och narkotika inte sträcker sig över hela den tidsperiod som åtalet avser. Hovrätten har inte i tillräcklig utsträckning beaktat de omständigheter som talar för en lindrigare påföljd.

Bakgrund

Erik Ireflod har genom hovrättens överklagade dom dömts för grovt narkotikabrott och grovt vapenbrott, samt genom den i skuldfrågan ej överklagade domen från tingsrätten även dömts för tre fall av narkotikabrott av normalgraden, till ett fängelsestraff om fem år och två månader. Förundersökningen gällande den aktuella brottsligheten inleddes som en direkt följd av uppgifter som Erik Ireflod, till viss del genom medtilltalade Adam Lindgren, har lämnat till polisen. Vid straffmätningen tog underrätterna i förmildrande riktning hänsyn till att Erik Ireflod befunnit sig i en

nödliknande situation och att han har lämnat uppgifter av väsentlig betydelse för utredningen, vilket föranledde en strafflindring om totalt nio månader. Av underrätternas domskäl kan inte utläsas hur domstolen kommit fram till att strafflindringen bör uppgå till just nio månader, eller hur stor del av den totala strafflindringen som motiveras av lämnandet av de för utredningen betydelsefulla uppgifterna. Av den anledningen får en rimlig slutsats vara att båda omständigheterna väger lika tungt och att straffnedsättningssgrunderna var för sig motsvarar en lindring om drygt fyra månaders fängelse. Hovrätten men ansåg dessutom att Erik Ireflod har fått sin rätt till en rättvis rättegång i enlighet med artikel 6 EKMR inskränkt, varför hovrätten satte ner straffet med ytterligare tre månader.

Utvecklande av grunderna och skäl till prövningstillstånd

1. Förundersökningen avseende den brottslighet som Erik Ireflod kom att åtalas och sedermera dömas för inleddes först efter och som en direkt följd av uppgifter som Erik Ireflod, delvis genom medtilltalade Adam Lindgren, har lämnat till polis. Uppgifterna som har lämnats har både av tingsrätten och hovrätten ansetts utgöra sådana uppgifter som bör föranleda strafflindring med stöd av 29 kap. 5 § st. 1 p. 5 BrB (sedan hovrättens dom återfinns strafflindringsgrunden i 29 kap. 5 a § st. 1 BrB, enligt förarbetena innebär omstruktureringen ingen ändring i sak, se prop. 2021/22:186 s. 118 f.). Försvaret gör gällande att rättsläget är oklart gällande tillämpningen av 29 kap. 5 a § st. 1 BrB beträffande omfattningen av strafflindring när den tilltalade lämnat uppgifter av väsentlig betydelse för utredningen av brott innan polisen vidtagit några utredningsåtgärder med anledning av brottsligheten. Frågan utgör även en av åklagarmyndighetens prioriterade prejudikatfrågor 2022.

2. Av förarbetena framgår att domstolen vid bedömning av omfattningen av strafflindring med stöd av 29 kap. 5 a § st. 1 BrB ska beakta dels brottslighetens straffvärde, dels graden av medverkan från den tilltalade. Beträffande storleken på

straffnedsättningen framhålls i förarbetena att det vid allvarlig brottslighet och vid medverkan i stor omfattning kan bli fråga om en relativt omfattande strafflindring sett till antalet månader eller till och med år (se prop. 2021/22:186 s. 118 f. med hänvisning till prop. 2014/15:37 s. 24).

3. Högsta domstolen har prövat frågan om betydelsen av att den tilltalade lämnat uppgifter av väsentlig betydelse i enlighet med nu gällande 29 kap. 5 a § st. 1 BrB i NJA 2021 s. 525. I det refererade målet hade den tilltalade först *efter* det att denne tagits på bar gärning lämnat uppgifter av väsentlig betydelse för utredningen av brott. Uppgifterna avsåg dels det brott vilket polisen tagit den tilltalade på bar gärning, dels annan nära sammankopplad brottslighet. Den tilltalade dömdes slutligen för två fall av grovt narkotikabrott, vilket enligt Högsta domstolen motsvarar ett straffvärde om fem år och tre månader. Till följd av de betydelsefulla uppgifter som den tilltalade hade lämnat till polisen beslutade Högsta domstolen om en straffnedsättning motsvarande sex månaders fängelse med stöd av 29 kap. 5 § st. 1 p. 5 BrB (numera 29 kap. 5 a § st. 1 BrB).

4. Enligt försvaret föreligger *en väsentlig skillnad* mellan omständigheterna i NJA 2021 s. 525 och det här aktuella målet. Till skillnad från den tilltalade i NJA 2021 s. 525 har Erik Ireflod lämnat uppgifter av helt avgörans betydelse *före* polisen gripit honom, *före* det att en förundersökning hade inletts och även *före* någon annan utredningsåtgärd från polisens sida hade vidtagits. Således har Erik Ireflod lämnat uppgifter av väsentlig betydelse i ett betydligt tidigare skede jämfört med den tilltalade i NJA 2021 s. 525. Försvaret gör gällande att det inte förekommer någon omständighet i målet som talar för att en förundersökning om brott ens hade inletts om det inte vore för de uppgifter som Erik Ireflod, delvis genom medtilltalade Adam Lindberg, har lämnat till polisen. Trots denna väsentliga skillnad mellan NJA 2021 s. 525 och det här aktuella målet erhöll Erik Ireflod en straffnedsättning

som i fråga om längd som motsvarar den som aktualiserades i NJA 2021 s. 525. Enligt försvarets mening innebär en sådan ordning att det inte skulle spela någon roll i vilket skede en tilltalad lämnar uppgifter av väsentlig betydelse, vilket inte stämmer överens med vad som framhålls i förarbetena till 29 kap. 5 a § st. 1 BrB (se p. 2 ovan).

5. Avslutningsvis är det enligt försvarets mening av stor vikt att Högsta domstolen tar ställning till den aktuella rättsfrågan i syfte att klargöra vilken betydelse det skede som uppgifter av väsentlig betydelse lämnas har inom ramen för bedömningen av strafflindring med stöd av 29 kap. 5 a § st. 1 BrB.

Bevisning

I målet åberopas följande bevisning.

Muntlig bevisning

1. Förhör och tilläggsförhör med Erik Ireflod, vilka kan förebringas genom uppspelning av ljud- och bildupptagningarna från tingsrätten och hovrätten. Åberopas för att motbevisa gärningspåståendena.

2. Vittnesförhör med Ulf Helin, vilket kan förebringas genom uppspelning av ljud- och bildupptagning från tingsrätten, för att styrka att en förutsättning för att Erik Ireflod och Adam Lindgren skulle kunna få hjälp av polisen var att de lämnade information till dem och för att styrka att Adam Lindgren uppmanades att dokumentera narkotikahanteringen, ytterst för att motbevisa gärningspåståendena.

Skriftlig bevisning

1. Utdrag ur *Bilder och konversationer i Adams mobil* (FUP s. 1238) för att påvisa att ”Maradona” har sagt åt Adam Lindgren att Erik Ireflod, i det fall de åker fast, ska ta på sig ansvaret för brottsligheten. Åberopas för att motbevisa gärningspåståendena

och till styrkande av att Erik Ireflod befunnit sig i en nödsituation i vilken har förmåtts medverka genom tvång.

2. Skärmdumpar över chattkonversation med ”Maradona 2.0” (utdrag ur *Mobilextraktionsrapport Erik*, FUP s. 407–408, 415, 423, 426, 429 och 431–432) för att påvisa att Erik Ireflod mottagit hot från ”Maradona 2.0”, att denne beordrat Erik Ireflod att hitta Theodors pappa, att denne säger sig ha ”tagit liv” och skrivit att Erik Ireflod säger sig vara rädd och ”sitter och gråter för kollegan” m.m. Åberopas för att motbevisa gärningspåståendena och till styrkande av att Erik Ireflod befunnit sig i en nödsituation i vilken han förmåtts medverka genom tvång.

3. Utdrag ur konversation på Signal mellan Adam Lindgren och ”Maradona 2.0” (från *Mobilextraktionsrapport Adam/Elinore*, FUP s. 632) för att påvisa att ”Maradona” uppmanar Adam att skriva till ”Bubblan” (Erik Ireflod) att denne måste vara aktiv på sin lur för att inte avrättas. Åberopas för att motbevisa gärningspåståendena och till styrkande av att Erik Ireflod befunnit sig i en nödsituation i vilken han förmåtts medverka genom tvång.

4. Skrämdumpar över konversation med ”Maradona 2.0” (utdrag ur *Mobilextraktionsrapport Erik*, FUP s. 384) för att påvisa att ”Maradona” skriver till Erik Ireflod att den senare inte har något jobb längre. Åberopas till styrkande av att Erik Ireflod tvingades sluta på sitt jobb, ytterst för att motbevisa gärningspåståendena och till styrkande av att Erik Ireflod befunnit sig i en nödsituation i vilken han förmåtts medverka genom tvång.

5. Utdrag ur konversation på Signal mellan Adam Lindgren och ”Maradona 2.0” (utdrag från *Mobilextraktionsrapport Adam/Elinore*, FUP s. 642) för att påvisa att den senare skriver att ”han” kan säga upp sig från sitt jobb då ”hans” jobb är att ”kartlägga

horungens pappa”. Åberopas till styrkande av att Erik Ireflod tvingades sluta på sitt jobb, ytterst för att motbevisa gärningspåståendena och till styrkande av att Erik Ireflod befunnit sig i en nödsituation i vilken han förmåtts medverka genom tvång.

6. Skärmdumpar över delar av en SMS-konversation mellan Adam Lindgren och polisen Ulf Helin (FUP s. 1290, 1293, 1294–1296, 1299–1303 och 1309–1312) för att påvisa att Adam Lindgren lämnat uppgifter till Ulf Helin gällande leveranser m.m. Åberopas till styrkande av att Adam Lindgren och Erik Ireflod var tvungna att hjälpa polisen för att erhålla skydd, ytterst för att motbevisa gärningspåståendena.

Handläggning m.m.

Målet bör avgöras efter huvudförhandling.

Kostnadsräkning bifogas.

Stockholm den 27 juli 2022

Kristofer Stahre
Advokat